

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-Н J. MAZÁK

представено на 15 септември 2011 година¹

I — Въведение

1. Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 32 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (наричани по-нататък „страните от АКТБ“), от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону на 23 юни 2000 година (наричано по-нататък „Споразумението“)², във връзка с проверката на доказателствата за произход на стоки от страна от АКТБ и правилата относно оправданите правни очаквания, съдържащи се в член 220, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (наричан по-нататък „Митническият кодекс“)³.

II — Правна уредба

2. Споразумението предвижда, че в рамките на подготвителен период определени стоки (включително текстилни изделия с произход от страни от АКТБ) се внасят в Общността, освободени от мита и такси, имащи равностоен ефект⁴.

3. Протокол 1 към приложение V към Споразумението се отнася до определението на понятието „продукти с произход“ и методите на административно сътрудничество. Член 2 от този протокол⁵ предвижда:

„1. По смисъла на прилагането на разпоредбите за търговско сътрудничество от приложение V, следните продукти се разглеждат като произхождащи от страните от АКТБ:

а) продуктите, изцяло получени в страните от АКТБ по смисъла на член 3 от настоящия протокол;

1 — Език на оригиналния текст: английски.

2 — ОВ L 317, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 23, стр. 3. Споразумението е одобрено от името на Съюза с Решение 2003/159/ЕО на Съвета от 19 декември 2002 година; то влиза в сила на 1 април 2003 г.

3 — ОВ L 302, стр. 1, последно изменен към момента на настъпване на фактите в случая с Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2000 година за изменение на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за установяване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 311, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 13, стр. 12).

4 — В тази връзка вж. член 1 от приложение V към Споразумението.

5 — В дая II, озаглавен „Дефиниция на понятието „продукти с произход“, от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението.

б) продуктите, получени в страните от АКТБ, съдържащи материали, които не са изцяло получени там, при условие че тези материали са претърпели достатъчна обработка в страните от АКТБ по смисъла на член 4 от настоящия протокол.

[...]

4. Член 14 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението⁶ предвижда:

„1. Продуктите, произхождащи от страните от АКТБ, се ползват при внос в Общността от приложение V при представянето или:

а) на сертификат за движение EUR.1 [...]“

5. Член 15, озаглавен „Процедура за издаване на сертификат за движение EUR.1“, от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението предвижда:

„1. Сертификат за движение EUR.1 се издава от митническите органи на страната износител по искане, отправено в писмена форма от износителя или, при запазване

на отговорността на износителя, от негов [упълномощен] представител.

[...]

3. Износителят, като подава заявление за издаване на сертификата за движение EUR.1, трябва да бъде готов по всяко време по искане на митническите органи на държавата износител от страните от АКТБ, където се издава сертификатът за движение EUR.1, [да представи] всички необходими документи, доказващи статута на произход на въпросните продукти, както и спазването на другите изисквания на настоящия протокол.

[...]

6. Член 28, озаглавен „Съхранение на доказателството за произход и потвърждащите документи“, от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението предвижда:

„1. Износителят, който подава заявление за издаването на сертификата за [движение] EUR.1, съхранява [в] срок от най-малко три години документите по смисъла на член 15, параграф 3.“

7. Член 32, озаглавен „Проверка на доказателствата за произход“, от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението⁷ предвижда:

„1. Последващите проверки на доказателствата за произход се извършват случайно

6 — В дял IV, озаглавен „Доказателство за произход“, от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението.

7 — В дял V от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението.

или при всеки случай, при който митническите [органи] на страната вносител основателно се усъмняват в автентичността на тези документи, произхода на въпросния продукт или изпълнението на изискванията на настоящия протокол.

въпросните продукти могат да се считат за продукти с произход в страните от АКТБ или в една от страните по смисъла на член 6 и дали отговарят на изискванията на настоящия протокол.

[...]

2. [За целите на прилагане на разпоредбите на параграф 1, митническите органи на държавата вносител връщат сертификата за движение EUR.1 и фактурата, ако същата е била представена, декларацията върху фактура или копия от тези документи на митническите органи на държавата износител, като, където е подходящо, посочват причините за искането за проверка. Цялата получена информация и документите, доказващи неверността на предоставената информация за произхода, се представят в подкрепа на искането за проверка].

7. Когато процедурата по проверката или всяка друга налична информация сочи, че разпоредбите на настоящия протокол са нарушени, държавите по собствена инициатива или по искане на Общността извършват подходящите проверки или организират извършването на тези проверки със съответната бързина за установяването и предотвратяването на тези нарушения и за тази цел заинтересованите страни от АКТБ могат да поискат участието на Общността в тези проверки.“

3. Проверката се извършва от митническите органи на държавата износител. [За тази цел те имат право да изискват всички доказателства и да извършват всякакви проверки на счетоводната документация на износителите или всякакви други проверки, които считат за необходими].

8. Член 220 от Митническия кодекс предвижда:

[...]

5. Поискалите проверката митнически органи трябва да бъдат уведомени във възможно най-кратък срок за резултатите от нея. Тези резултати трябва ясно да сочат дали документите са автентични и дали

„1. Когато размерът на сборовете, произтичащ от дадено митническо задължение, не е бил взет под отчет съгласно членове 218 и 219 или е бил взет под отчет размер, по-нисък от дължимия, вземането под отчет на пълния размер на сборовете или на остатъка до пълния размер трябва да се извърши в срок от 2 дни, считано от датата, на която митническите органи установят това положение и са в състояние да изчислят дължимия размер и да определят длъжника (последващо вземане под отчет). Този срок може да бъде удължен съгласно член 219.

2. Извън случаите, посочени в член 217, параграф 1, втора и трета алинея, послеващо вземане под отчет не се допуска, когато:

а) [...]

б) размерът на законно дължимите мита не е бил взет предвид вследствие на грешка от страна на самите митнически [органи], която не е можела да бъде открита от длъжника, като последният от своя страна е действал добросъвестно и е спазил всички разпоредби, предвидени от действащите разпоредби по отношение на митническата декларация.

Когато преференциалният статут на дадена стока е установен на базата на система за административно сътрудничество, включваща властите на трета страна, ако издаденият от тези власти сертификат се окаже с невярно съдържание, това представлява грешка, която не е можела да бъде открита по смисъла на първа алинея.

Същевременно издаването на сертификат с невярно съдържание не представлява грешка, когато сертификатът е бил издаден на базата на невярно представяне на фактите от страна на износителя, освен ако в частност е очевидно, че властите, издали сертификата, са знаели или е трябвало да знаят, че стоките не отговарят на необходимите условия за ползване на преференциално третиране.

Длъжникът може да се позове на своята добросъвестност, когато е в състояние да докаже, че през периода на въпросните търговски операции е положил надлежни усилия, за да се увери, че са спазени всички условия за преференциално третиране.

Същевременно длъжникът не може да се позове на своята добросъвестност, ако Комисията е публикувала в *Официален вестник на Европейски[я] съюз*] становище, сигнализиращо за основателни съмнения по отношение на доброто прилагане на преференциалния режим от страната бенефициер.

в) разпоредбите, приети съгласно процедурата на комитета, освобождават митническите органи от послеващо вземане под отчет на размери на сборове, по-ниски от определен размер.“

III — Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

9. Afasia Knits Deutschland GmbH (наричано по-нататък „Afasia“) е част от група дружества със седалище в Хонконг, което учредява в Ямайка предприятия за производство на текстилни изделия от материали с произход от Китайската народна република (наричана по-нататък „Китай“) и изнася посочените за Съюза. През 2002 г. Afasia закупува няколко пратки текстилни изделия от едно от тези ямайски дружества — ARH Enterprises Ltd (наричано

по-нататък „ARH“). Afasia допуска текстилните изделия за свободно обръщение в Съюза, като декларира, че държавата на произход е Ямайка, и представя съответните сертификати за движение EUR.1 при митническа ставка с означението „освободен“ съгласно Споразумението.

автентични, но с невярно съдържание по отношение на декларирания произход на стоките, поради което били невалидни. При всички положения проверяващият екип потвърждава, че митническата администрация е действала добросъвестно и с дължимата грижа.

10. Съгласно акта за запитване всички сертификати за движение, издадени през периода 2002—2004 г., са проверени от Комисията (Европейската служба за борба с измамите, наричана по-нататък „OLAF“) в рамките на мисия, проведена в Ямайка през март 2005 г. поради съмнения за нередности. При проверката се установява, че ямайските износители (включително ARH) са нарушили разпоредбите на Споразумението, тъй като изнесените продукти не били произведени изцяло от китайска прежда, както се изисква съгласно правилата за произход — всички или повечето от стоките, изнесени за Съюза, били изработени от завършени трикотажни или плетени парчета от Китай или представлявали реекспортирани завършени текстилни изделия с произход от Китай. Тъй като малки количества прежда все пак били доставени от Китай, било възможно някои от стоките, изнесени за Съюза, да са произведени от тази прежда, но износителите не могли да докажат точното количество на изработените по този начин изделия. Според Комисията в сертификатите за движение EUR.1 ямайските износители декларирали невярно произхода на стоките, изнесени за Съюза, което ямайските органи трудно могли да установят поради професионалното прикриване на произхода на стоките. Заключениеето на митническата администрация на Ямайка е, че сертификатите за движение са

11. Направените по време на мисията констатации и изведените въз основа на тях заключения са включени в доклад от 23 март 2005 г., подписан от проверяващите експерти и постоянния секретар на Министерството на външните работи и външната търговия на Ямайка.

12. Hauptzollamt Hamburg-Hafen облага внесените стоки с дължимото мито.

13. След като безуспешно повдига възражение пред митническите органи, Afasia подава жалба пред Finanzgericht Hamburg, който отменя акта за облагане с мито и постановява, че сертификатите за движение, подадени по отношение на внесените пратки, не са били ефективно обезсилени. Finanzgericht Hamburg приема, че спорните сертификати за движение не могат да се считат за невалидни, тъй като резултатите

от последващите проверки се основават на проверката, предприета в рамките на мисията на Съюза (OLAF), а не на искане за проверка, отправено към митническата администрация на Ямайка, и на резултатите от извършените от тази администрация проверки, както се предвижда в член 32 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението. Според посочената юрисдикция, като се има предвид, че докладът от 23 март 2005 г. е изготвен на бланка на Европейската комисия и е озаглавен „Заключения от мисията за проверка“, той не отразява заключенията на ямайското правителство, макар да е приподписан и от секретаря на Министерството на външните работи и външната търговия на Ямайка.

14. За сметка на това запитващата юрисдикция е склонна да приеме, че последващата проверка на издадените в Ямайка сертификати за движение и резултатите от нея съответстват на изискванията на член 32 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението. Проверки, които целят да се установи доколко разпоредбите на Протокол № 1 са спазени, могат да се извършват от държавата износител както по собствена инициатива, така и по искане на Съюза (член 32, параграф 7 от Протокол № 1). Такова искане може да бъде направено и от Комисията (OLAF). Мисията на Съюза в Ямайка е осъществена от OLAF по покана на Министерството на външните работи и външната търговия на Ямайка в рамките на административно-сътрудничество и сътрудничеството в областта на разследването с цел координиране на разследванията за несъответствия, започнати в девет държави членки. Обстоятелството, че проверките са извършени главно от Комисията (OLAF), а митническата администрация на Ямайка само е оказала съдействие, също не би трябвало да бъде довод против ефективното

обявяване на сертификатите за движение EUR.1 за невалидни от страна на ямайските органи.

15. В случай че сертификатите за движение EUR.1 са обявени за невалидни въз основа на последваща проверка в съответствие с Протокол № 1 към приложение V към Споразумението, запитващата юрисдикция счита, че предвидените в член 220, параграф 1 от Митническия кодекс условия са изпълнени, и — противно на извода, до който достига Finanzgericht Hamburg — изпитва съмнения дали Afasia може да се позове на защитата на оправданите правни очаквания в съответствие с член 220, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс. Finanzgericht Hamburg приема, че резултатите от последващата проверка не се основават на действителни сертификати за движение и следователно не на онези, издадени за внесените от Afasia продукти, тъй като определено (макар и малко) количество китайска прежда е обработено в Ямайка, така че е най-малкото възможно въпросните стоки, внесени от Afasia, да отговарят на правилата за произход.

16. Освен това запитващата юрисдикция счита, че изразената от по-нискостоящия съд позиция, че Afasia при всички положения може да се позове на защитата на оправданите правни очаквания в

съответствие с член 220, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс, изтъквайки, че от резултатите от извършената по време на мисията проверка не става ясно, че невярното съдържание на сертификатите за движение се дължи на погрешна информация от износителя, се основава на тълкуване на правото на Съюза, което поражда съмнения.

17. При тези обстоятелства на 29 юни 2010 г. Bundesfinanzhof решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) В съответствие ли е с член 32 от Протокол № 1 по отношение на определението на понятието „продукти с произход“ и методите за административно сътрудничество [към приложение V] от Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, ако Европейската комисия по същество извърши сама, макар и със съдействието на местните органи, последваща проверка на издадените в държавата износител доказателства за произход, и става ли въпрос за резултат от проверка по смисъла на посочената разпоредба, ако така получените резултати са вписани в доклад, подписан и от представител на правителството на държавата износител?“

2) Ако отговорът на първия въпрос е положителен, може ли в случай като разглеждания по главното производство — когато сертификатите за преференциално третиране, издадени през определен период от време от държавата износител бъдат обезсилени, тъй като произходът на стоките не е могъл да бъде потвърден въз основа на последваща проверка, като въпреки това не може да се изключи, че някои от стоките за износ отговарят на условията за произход — задълженото лице, да се позове по смисъла на член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността на принципа на защита на оправданите правни очаквания, като изтъкне че представените в случая сертификати за произход вероятно са били достоверни и следователно са били основани на вярно представяне на фактите от страна на износителя?“

IV — Производство пред Съда

18. Afasia, италианското и чешкото правителство и Комисията представят писмени становища. На 7 юли 2011 г. се провежда съдебно заседание, в което Afasia и Комисията представят устни становища.

V — Правна преценка

A — По първия въпрос

19. Първият въпрос на запитващата юрисдикция е свързан основно със степента на участие на Комисията/Европейската служба за борба с измамите (OLAF) в последващата проверка на доказателствата за произход на текстилните изделия, разглеждани в главното производство, и с това дали докладът (или протоколът) от мисията на Комисията⁸ в Ямайка, изготвен на 23 март 2005 г. върху бланка на Европейската комисия/Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и приподписан от постоянния секретар на Министерството на външните работи и външната търговия от името на ямайското правителство, от една страна, и от редица други лица, представляващи Европейската комисия/Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и държавите членки, от друга страна (наричан по-нататък „протоколът“), е в съответствие с член 32 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението. От акта за преюдициално запитване и предоставената на Съда преписка е видно, че са налице съмнения относно законосъобразността на последващата проверка на доказателствата за произход на пратките текстилни изделия, разглеждани в главното производство, и относно законосъобразността на обезсилването на

сертификатите за движение EUR.1 за тези текстилни изделия.

20. В съответствие със Споразумението текстилни изделия с произход от Ямайка се ползват от преференциално третиране и следователно са освободени от мита върху внасяни в Съюза стоки при представянето *inter alia* на сертификат за движение EUR.1⁹. Протокол № 1 към приложение V към Споразумението съдържа определение на понятието „продукти с произход“, както и система от мерки за административно сътрудничество между *inter alia* Съюза и неговите държави членки и страните от АКТЬ. Тази система се основава едновременно на разпределяне на задачите и на взаимно доверие между органите на съответните държави членки и тези на засегнатата страна от АКТЬ¹⁰.

21. Съгласно член 15 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението ямайските органи са отговорни за издаването на сертификат за движение EUR.1 и за проверката на произхода на разглежданите в главното производство текстилни изделия. Органите на държавата членка вносител трябва да приемат валидността на сертификатите за движение EUR.1, които удостоверяват ямайския произход на текстилните изделия¹¹. Освен това съгласно

8 — Следва да се отбележи, че такива мисии не са необичайни. Вж. напр. Решение от 14 май 1996 г. по съединени дела *Faogo Seafood* и др. (C-153/94 и C-204/94, *Recueil*, стр. I-2465, точка 16), Решение от 17 юли 1997 г. по дело *Pascoal & Filhos* (C-97/95, *Recueil*, стр. I-4209, точка 15 и сл.), Решение от 1 юли 2010 г. по дело *Комисия/Германия* (C-442/08, *Сборник*, стр. I-6457, точка 30).

9 — Вж. член 14 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението.

10 — Вж. по аналогия от Решение по дело *Комисия/Германия*, посочено в бележка под линия 8, точка 70; вж. също Решение от 9 февруари 2006 г. по съединени дела *Sfakianakis* (C-23/04-C-25/04, *Recueil*, стр. I-1265, точка 21).

11 — Вж. по аналогия Решение по дело *Комисия/Германия*, посочено в бележка под линия 8, точка 73, и Решение по дело *Sfakianakis*, посочено в бележка под линия 10, точка 37.

член 32 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението ямайските органи носят отговорност за извършване на последваща проверка дали изискванията за произход са спазени. Констатациите, направени от ямайските органи при последващата проверка, са задължителни за органите на държавата членка вносител¹². Ето защо е видно, че в съответствие с Протокол № 1 към приложение V към Споразумението се счита, че именно органите на държавата износител от АКТБ са най-подходящи пряко да проверят обстоятелствата, определящи произхода на разглежданите стоки¹³, а не Комисията или държавите членки вносител.

22. Съгласно член 32, параграф 1 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението последващите проверки на доказателствата за произход се извършват случайно или при всеки случай, при който митническите органи на държавата вносител основателно се усъмнят *inter alia* в произхода на стоките. Освен това съгласно член 32, параграф 5 от този протокол поискалите проверката митнически органи се информират за резултатите от тази проверка веднага щом е възможно. Тези резултати трябва ясно да сочат дали документите са автентични и дали въпросните

продукти могат да се считат за продукти с произход от страни от АКТБ.

23. Член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението въвежда допълнителна процедура за установяване и предотвратяване на нарушения на протокола. Проверките може да бъдат извършени по реда на член 32, параграф 7 въз основа на налична информация, указваща, че разпоредбите на Протокол № 1 към приложение V към Споразумението са нарушени¹⁴. Освен това член 32, параграф 7 ясно предвижда, че страната от АКТБ има право сама да извърши съответните проверки или да организира извършването им от свое име с цел установяване и предотвратяване на подобни нарушения. В същата разпоредба е установена и възможност за страната от АКТБ да покани Съюза да участва в проверките.

24. Член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението не съдържа разпоредба относно формата, под която резултатите от извършените съгласно посочения член проверки трябва да бъдат представени, за да обвържат

12 — Вж. по аналогия Решение по дело Комисия/Германия, посочено в бележка под линия 8, точка 73.

13 — Вж. по аналогия Решение по дело Комисия/Германия, посочено в бележка под линия 8, точка 71.

14 — Следователно проверките не са непременно основани на последващи проверки на случаен принцип или на последващи проверки по инициатива на митническите органи на държавата вносител.

органите на държавата членка вносител. Предвид това смятам, че при подобни обстоятелства не може да се изисква конкретна форма за пристъпване към събиране на митни сборове¹⁵ от страна на органите на държавата членка вносител. Липсата на конкретни формални изисквания обаче не означава, че резултатите не трябва да отговарят на определени минимални стандарти, за да обвържат органите на държавата членка вносител. Следователно маркар член 32, параграф 5 от Протокол № 1 също да не предвижда специална форма, под която органите, поискали проверки съгласно посочения член, следва да бъдат уведомени за резултатите от тези проверки, споменатите резултати трябва ясно да указват *inter alia* дали съответните продукти могат да се считат за продукти с произход от страната от АКТБ. Според мен член 32, параграф 7 трябва да се тълкува в смисъл, че налага аналогично задължение за яснота в интерес на правната сигурност и взаимното сътрудничество¹⁶.

15 — Вж. по аналогия Решение по дело Pascoal & Filhos, посочено в бележка под линия 8. В това решение Съдът постановява, че съобщение относно приключването на последваща проверка на сертификат EUR.1, изпратено до органите на държавата вносител от органите на държавата износител, в което последните само потвърждават, че съответният сертификат не е издаден по надлежния ред и поради това трябва да бъде обезсилен, като не представят подробно основанията, обосноваващи обезсилването, трябва на първо място да се разглежда като резултат от проверка съгласно съответното законодателство, както и че органите на държавата вносител имат право да пристъпят към събиране на несъбраните митни сборове само въз основа на това съобщение, без да се стремят да установят истинския произход на внесените стоки.

16 — Вж. също Решение по дело Комисия/Германия, посочено в бележка под линия 8, точка 78. В това решение Съдът отбелязва, че след приключването на последващата проверка, поискана от някои държави членки и от Комисията, в писмото си от 26 май 1998 г. унгарските органи *ясно посочват*, че по отношение на превозните средства, внесени в Германия и упоменати в съответните документи на хартиен и електронен носител, не са спазени правилата за произход, и поради това *предоставят на органите на държавата вносител достатъчно информация, за да се приеме, че разглежданите сертификати са били оттеглени* (курсивът е мой).

25. Считаю, че органите на държавата членка вносител могат да изискват заплащане на мита въз основа на проверки, извършени от трети лица, различни от органите на страната от АКТБ, в съответствие с член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението, единствено когато резултатите от проверките ясно указват, че съответните продукти не могат да се считат за произхождащи от страната от АКТБ, а тази страна недвусмислено потвърди в писмен вид, че е приела за свои тези резултати. По мое мнение писменото потвърждение (или удостоверение) трябва да бъде подписано от името на страната от АКТБ и да съдържа съответната дата на подписване.

26. Що се отнася до обстоятелствата по главното производство, в съответствие с член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението намирам, че е без значение дали Комисията/OLAF по същество извършва сама — маркар и със съдействието на местните органи — последваща проверка на доказателствата за произход в Ямайка, при условие че Ямайка организира извършването на проверките от Комисията/OLAF и приема за свои резултатите от тях.

27. Според протокола OLAF извършва мисия на Общността в Ямайка в рамките на административното сътрудничество и разследване „по покана на Министерството на външните работи и външната търговия

на Ямайка“ с цел „проверка на съответния износ от Ямайка за Общността“. В протокола се посочва, че „Министерството на външните работи и външната търговия на Ямайка, управление „Митници“, Trade Board и Jamaica Promotion Corporation (JAMPRO) оказват пълно съдействие за извършването на проверката в съответствие с Протокол № 1 от Споразумението от Котону“. Освен това „[п]редставители на Министерството на външните работи и външната търговия и на органите на съответната свободна зона, придружиха натоварения с общностната мисия екип при посещенията на фирмените помещения“. От протокола така също става ясно, че заключенията от проверките са изведени от представителите на ямайското правителство и OLAF. Бих искал освен това да подчертая също, че в протокола не само се упоменават „съвместните проверки“¹⁷ и изведените вследствие на тях съвместни заключения, но в допълнение се изтъква, че „[у]правление „Митници“ на Ямайка заключава, че сертификатите за движение EUR.1, издадени от 1 януари 2002 г. до настоящия момент по отношение на пратките, предмет на разследването, макар и автентични, неправилно отразяват статута на произход на разглежданите стоки и по тази причина са невалидни“.

28. Следователно от протокола става ясно — като запитващата юрисдикция следва да провери това, — че Ямайка организира извършването на споменатите

проверки от OLAF и че ямайските органи участват в тези проверки до известна степен, като впоследствие изцяло приемат за свои резултатите от тях. Освен това митническите органи на Ямайка изглежда недвусмислено заявяват, че сертификатите за движение EUR.1, издадени от 1 януари 2002 г. до 23 март 2005 г. по отношение на пратките текстилни изделия, разглеждани в главното производство, са невалидни, което също следва да се потвърди от запитващата юрисдикция.

29. Протоколът е подписан от името на ямайското правителство от постоянния секретар на Министерството на външните работи и външната търговия. Обстоятелството, че протоколът е подписан също от редица други страни, представляващи Европейската комисия/Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и държавите членки, и е изготвен на бланка на Европейската комисия/Европейската служба за борба с измамите (OLAF), според мен по никакъв начин не засяга, нито компрометираща тежестта на подписите, положени върху протокола от постоянния секретар на Министерството на външните работи и външната търговия от името на ямайското правителство.

30. Следва да се изтъкне също твърдението на Afasia, че постоянният секретар на Министерството на външните работи и външната търговия действал *ultra vires*

17 — Терминология, използвана в протокола.

според ямайското право¹⁸. Нищо в акта за преюдициално запитване не подсказва, че постоянният секретар е действал извън компетенциите си и че не е бил оправомощен да обвърже Ямайка със съдържанието на протокола. Освен това предвид обстоятелството, че в член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението не се споменава конкретен орган или структура, а само страните от АКТБ, въпросът кой държавен орган или структура има право да обвърже страна от АКТБ съгласно посочената разпоредба трябва следователно да се реши в съответствие с правото на съответната страна и не е предмет на правото на Съюза¹⁹. Когато митническите органи на държава членка съберат мита въз основа на документ, подписан от лице, което явно има правомощия да обвърже страната от АКТБ, и към момента на събирането тези органи не разполагат с информация, че подписалото документа лице е действало *ultra vires*, събирането на вземания според мен е валидно извършено съгласно правото на Съюза. Считаю, че възможните правни средства за защита срещу подобни действия *ultra vires* трябва да се търсят съгласно правото на съответната страна от АКТБ.

31. Според мен — като запитващата юрисдикция следва да провери това — протоколът е достатъчно изричен по отношение на съдържание и начин на представяне и не дава повод за основателно съмнение в правната позиция на Ямайка и нейните митнически органи във връзка с невалидността на разглеждания сертификат за движение EUR.1 и фактите и обстоятелствата, довели до възприемането на тази позиция. Следователно считам принципа на правната сигурност за спазен. По мое мнение изискване към страна от АКТБ или нейните митнически органи да уведомяват директно митническите органи на държавите членки за резултатите от проверките, проведени съгласно член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението, посредством документ в определена форма би било проява на прекален формализъм и нарушение на принципа на взаимното сътрудничество. Подобен ненужно строг подход, който не е предвиден в член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението, носи риск от накърняване на системата за административно сътрудничество между *inter alia* Съюза и неговите държави членки и страните от АКТБ, установена от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението.

32. Ето защо считам, че в съответствие с член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението Комисията може да извърши последваща проверка на доказателствата за произход в държавата износител от АКТБ, при условие че съответната страна от АКТБ се погрижи или покани Комисията да извърши последващата проверка от нейно име и ясно посочи в писмен

18 — Afasia твърди, че единствено Министерът на промишлеността, инвестициите и търговията и Trade Board Limited могат да приемат подобно решение.

19 — Отбелязвам, че член 32, параграф 3 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението например се позовава по-конкретно на „митническите органи на държавата износител“. Подобно позоваване безспорно липсва в текста на член 32, параграф 7, който се отнася до „страните от АКТБ“ и според мен трябва да се счита за формулиран по този начин, за да отразява намерението на договарящите страни по Споразумението.

документ — съдържащ подписа на лице, което явно разполага с правомощията да обвърже страната от АКТЬ, и датата на подписването, — че удостоверява и следователно приема за свои резултатите от тази проверка. Комисията може да съобщи резултатите на митническите органи на държавата членка вносител.

доказателство за произхода на всички разглеждани стоки.

Б — По втория въпрос

33. В случай че отговорът на първия въпрос е утвърдителен, Bundesfinanzhof отправя до Съда и втори преюдициален въпрос, който се отнася до тълкуването на член 220, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс. Въпросът е свързан с обстоятелството, че предвид малкото количество прежда, доставена от Китай, е възможно някои от изнесените за Съюза стоки да са били произведени от тази прежда и вследствие на това да произхождат от Ямайка и да подлежат на преференциално третиране. По време на последващите проверки обаче износителите не успяват да докажат точното количество на така произведените стоки. Вторият въпрос се отнася до обхвата на оправданите правни очаквания, от които се ползва вносител съгласно член 220, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс в отсъствието на

34. Afasia поддържа, че при липса на доказателство в обратния смисъл сертификатите за движение EUR.1 трябва да се считат за достоверни и основани на вярно представяне на фактите от страна на износителя. Вносителят не може да отговаря за плащането на мито в съответствие с член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Митническия кодекс, когато произходът на стоките не може да бъде потвърден при последващи проверки и когато не може да се изключи, че определена част от изнесените стоки отговарят на правилата за произход. Според Afasia Hauptzollamt Hamburg-Hafen трябва да докаже неправилното деклариране от страна на ARH за всяка изнесена пратка. Afasia твърди, че ARH не е проявило небрежност и поради това митническите органи не могат да представят въпросното доказателство. Фабриците на ARH са разрушени от ураган през 2004 г. В подобни случаи на непреодолима сила тежестта на доказване отново се носи от митническите органи.

35. Чешкото правителство счита, че при обстоятелства като тези в главното производство, когато издадени от държавата износител сертификати за преференциално третиране са обезсилени, тъй като произходът на стоките не може да бъде потвърден при последващи проверки, но не може да се изключи вероятността определени стоки да отговарят на правилата за произход, задълженото по митническото задължение лице може да се позове на

принципа на оправданите правни очаквания в съответствие с член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Митническият кодекс само когато националната юрисдикция постанови, че невъзможността да се определи произходът на стоките не произтича от нарушение на задълженията на износителя, и когато митническите органи не са представили други доказателства, указващи неправилно представяне на фактите от износителя. Задължението на износителя да съхранява документи, отнасящи се до произхода на стоките, не е нарушено, когато тези документи са унищожени от природно бедствие.

36. Според италианското правителство, макар да не може да се изключи вероятността някои от стоките да отговарят на правилата за произход, при положение че проверките на OLAF не могат да потвърдят преференциалния произход на стоките, вносителят няма право да се позове на принципа на оправданите правни очаквания в съответствие с член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Митническият кодекс, като твърди, че в неговия случай сертификатите за преференциално третиране са достоверни.

37. Според Комисията вторият въпрос трябва да бъде преформулиран. С въпроса се иска разяснение кой носи тежестта на доказване при обстоятелства като тези в главното производство, когато издадени през определен период сертификати за

движение са обезсилени, тъй като произходът на стоките не може да бъде потвърден при последващи проверки, но същевременно не може да се изключи възможността някои от изнесените продукти да отговарят на правилата за произход, а вносителят твърди, че представените в неговия случай преференциални сертификати за произход вероятно са достоверни, тъй като са издадени въз основа на вярно представяне на фактите от страна на износителя.

38. Комисията поддържа, че в този случай вносителят или дори износителят е този, който трябва да докаже достоверността на сертификатите, а не митническите органи. Тежестта на доказване трябва да се приложи в светлината на член 28 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението, който изисква от вносителя да съхранява в срок от най-малко три години документите, доказващи статута на произход на съответните продукти. Според Комисията в случай като настоящия, когато вносителят е част от същата група дружества, към която принадлежи и износителят, неизпълнението на задължението за съхранение на документите и рискът от загубването им се отнасят до групата като цяло. Комисията счита за неправдоподобно твърдението на Afasia, че не може да представи документите поради урагана в Ямайка през 2004 г. Следователно, когато вносителят твърди, че представените сертификати за произход вероятно са достоверни и се основават на вярно представяне на фактите от страна на износителя, тежестта на доказване се носи от вносителя,

който следва да представи доказателства, потвърждаващи декларираната в сертификатите информация.

39. Съгласно установената съдебна практика целта на последващите проверки е да се установи дали декларацията за произход в сертификат за движение EUR.1 е достоверна²⁰. Когато при последваща проверка не може да се потвърди произходът на стоките, посочен в сертификата за движение EUR.1, то следва да се заключи, че стоките са с неустановен произход и че с оглед на това сертификатът и преференциалната тарифа са предоставени неправомерно²¹. Така за стоките се дължат вносни сборове, които трябва да бъдат събрани от митническите органи съгласно член 220, параграф 1 от Митническия кодекс²².

40. От акта за преюдициално запитване е видно, че неоглямо количество от текстилните изделия, разглеждани в главното производство, всъщност могат да отговарят на правилата за произход. Тези

произведени в Ямайка текстилни изделия обаче изглежда са смесени с други, чийто произход не е от Ямайка, и не могат да се разграничат от тях, поради което според мен трябва да се заключи, че за всички въпросни текстилни изделия са издадени сертификати за движение с невярно съдържание²³. По мое мнение твърденията на Afasia, че Hauptzollamt Hamburg-Hafen трябва да докаже, че ARH е направило невярни декларации за всяка отделна изнесена пратка, следва да бъдат отхвърлени. Тежестта на доказване се носи от износителя, който трябва да установи посредством всички необходими доказателства кои пратки текстилни изделия са с произход от Ямайка²⁴. Когато износителят не може да се освободи от тази тежест, вносните сборове по принцип се дължат за всички пратки текстилни изделия, които са предмет на разглеждане, и трябва да се съберат от митническите органи съгласно член 220, параграф 1 от Митническия кодекс.

20 — Решение от 9 март 2006 г. по дело *Beemsterboer Coldstore Services* (C-293/04, Recueil, стр. I-2263, точка 32).

21 — Решение от 7 декември 1993 г. по дело *Huugen* и др. (C-12/92, Recueil, стр. I-6381, точки 17 и 18) и Решение по дело *Beemsterboer Coldstore Services*, посочено в бележка под линия 20, точка 34.

22 — В Решение по дело *Huugen* и др. (посочено в бележка под линия 21) Съдът приема като принципно положение, че обичайното следствие при отрицателни резултати от извършена последваща проверка е държавата вносител да изиска плащане на митата, които не са били платени към момента на вноса (вж. точка 19 от решението).

23 — Вж. по аналогия заключението на генералния адвокат Kokott по дело *Beemsterboer Coldstore Services* (цитирано в бележка под линия 20), точки 36—44. В заключението се изтъква, че когато при последващите проверки не може еднозначно да се определи дали сертификатите за движение EUR.1 са с вярно или невярно съдържание, се счита както че произходът на съответните стоки е неустановен, така и че е налице сертификат с невярно съдържание по смисъла на член 220, параграф 2, буква б), втора алинея от Митническия кодекс. Възможност чрез смесването на текстилните изделия с произход от Ямайка с други, чийто произход е от Китай, което прави невъзможно разграничаването им едни от други, износителите „замърсяват“ въпросните текстилни изделия, което има за последица — по принцип и при липсата на доказателство за произхода от Ямайка на пратките текстилни изделия, — че всички текстилни изделия не се ползват от преференциално третиране.

24 — Вж. по аналогия Решение по дело *Faroe Seafood* и др. (посочено в бележка под линия 8), точки 63 и 64, в което Съдът пояснява, че когато скариди с произход от Фарьорските острови са преработени във фарьорска фабрика, където се преработват и скариди, които не произхождат от държави членки, износителят трябва да приведе доказателство, като представи всички подходящи доказателствени документи, че скаридите с произход от Фарьорските острови са физически отделени от скаридите с друг произход. При липсата на подобно доказателство вече не може да се счита, че скаридите са с произход от Фарьорските острови, от което следва, че сертификатът EUR.1 и преференциалната тарифа трябва да се разглеждат като предоставени неправомерно.

41. В член 220, параграф 2 от Митническия кодекс са установени редица изключения от принципа на събирането на сборове, предвиден в член 220, параграф 1. Съдът уточнява, че възстановяването или опрощаването на вносни или износни сборове, които могат да се предоставят само при определени условия и в специално предвидени случаи, представлява изключение от нормалния режим на внос и износ, поради което разпоредбите, предвиждащи такова възстановяване или опрощаване, подлежат на стеснително тълкуване. Доколкото „добросъвестността“ е съществено условие, за да може да се иска възстановяване или опрощаване на вносни или износни сборове, то това понятие трябва да се тълкува така, че броят на случаите на възстановяване или опрощаване да остане ограничен²⁵.

42. Съгласно член 220, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс компетентните органи не следва да пристъпват към последващо вземане под отчет на вносни сборове, ако не са изпълнени три кумулативни условия: 1) несъбирането на дължимите сборове трябва да е вследствие на грешка, допусната от самите компетентни органи; 2) тяхната грешка трябва да е от такова естество, че да не е можела да бъде открита от длъжника, като последният от

своя страна е действал добросъвестно; и 3) това лице трябва да е спазило всички разпоредби на действащото законодателство по отношение на митническата декларация²⁶. Така, оправданите правни очаквания на съответните оператори са защитени при определени условия, в случай че митническите органи допуснат грешки във връзка с преференциалния статут на стоките.

43. В главното производство се разглежда да първото кумулативно условие, и по-конкретно дали следва да се счита, че митническите органи са допуснали грешка. Когато произходът на стоките, посочен в сертификата за движение EUR.1, не може да бъде потвърден при последваща проверка, то следва да се счита, че този сертификат е „с невярно съдържание“ по смисъла на член 220, параграф 2, буква б) от Митническия кодекс²⁷ и че митническите органи са допуснали грешка.

44. Съгласно член 220, параграф 2, буква б), трета алинея от Митническия кодекс обаче се приема, че митническите органи не са допуснали грешка, когато са издали сертификати за движение EUR.1 на базата на невярна информация, представена от

25 — Вж. Определение от 1 октомври 2009 г. по дело Agrar-Invest-Tatschl/Комисия (C-552/08 P, Сборник, стр. I-9265, точка 53 и цитираната съдебна практика).

26 — Вж. Решение от 3 март 2005 г. по дело Biegi Nahrungsmittel и Commonfood/Комисия (C-499/03 P, Recueil, стр. I-1751, точка 46).

27 — Решение по дело Beemsterboer Coldstore Services, посочено в бележка под линия 20, точка 35.

износителя. При тези обстоятелства съответните митнически сборове могат да бъдат събрани. Тежестта на доказване се носи от желаещите да извършат събирането на вносни сборове митнически органи, които трябва да приведат доказателства, че издаването на сертификатите с невярно съдържание EUR.1 се дължи на невярно представяне на фактите от страна на износителя²⁸.

45. Член 28, параграф 1 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението налага на износителя задължението да съхранява документите, удостоверяващи произхода на стоките, в срок от най-малко три години.

46. Когато независимо от това правноустановено задължение износителят не съхрани надлежните документи, удостоверяващи статута на произход на съответните стоки, и така постави митническите органи в невъзможност да приведат необходимите доказателства, че сертификатите за движение EUR.1 са били издадени въз основа на вярно или невярно представяне на фактите от страна на износителя, то задълженото лице трябва да докаже, че тези сертификати за движение EUR.1, издадени от органите на страната от АКТЬ

по отношение на разглежданите стоки, се основават на вярно представяне на фактите²⁹.

47. Според мен от това следва, че когато износител не спази задължението си да съхранява документите, удостоверяващи произхода на стоките, задълженото лице — в конкретния случай Afasia — не може да се ползва от принципа на оправданите правни очаквания, предвиден в член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Митническият кодекс, като просто твърди, че е възможно някои от стоките да удовлетворяват правилата за произход и да се ползват от преференциално третиране. Afasia трябва да представи доказателства в подкрепа на това обстоятелство.

48. В Решение по дело Нууген и др. Съдът пояснява, че задължението за съхраняване на документите, удостоверяващи произхода на стоките, се носи единствено от износителя³⁰. Когато сертификат за движение EUR.1 не може да бъде подложен на последваща проверка поради настъпването на непреодолима сила и следователно поради настъпването на извънредни и непредвидими обстоятелства, които са извън контрола на съответния износител, независимо от положената дължима грижа, вносният сборове не могат да бъдат събрани³¹.

28 — Решение по дело Beemsterboer Coldstore Services, посочено в бележка под линия 20, точка 39.

29 — Във връзка с това вж. Решение по дело Beemsterboer Coldstore Services, посочено в бележка под линия 20, точки 40—46.

30 — Точка 34 от решението, посочено в бележка под линия 21.

31 — Пак там, точка 31.

49. От акта за преюдициално запитване е видно, че Afasia твърди, че релевантните документи в Ямайка са изгубени в резултат на ураган, което не се оспорва. Националната юрисдикция трябва да установи истинността на това твърдение, да определи дали обстоятелствата, при които са били загубени документите, представляват непреодолима сила в съответствие с горепосочените критерии и дали липсва каквато и да било разумна възможност за износителя да възстанови чрез дубликати или други доказателства съдържанието на разглежданите документи.

същата група, като например одитирани счетоводни документи, които да спомогнат за установяването на произхода на текстилните изделия, разглеждани в главното производство.

50. В това отношение следва да се отбележи, че според протокола — като запитващата юрисдикция следва да провери това — ARH набавя консумативите си³² (освен по изключение) от Китай. Стоките, оставени от Китай, са фактурирани от дружества със седалище в Хонконг, които са част от групата дружества Afasia. Като се имат предвид явно много близките търговски и други правни връзки³³ между дружествата от групата Afasia, националната юрисдикция следва да провери дали ARH, и всъщност Afasia, може да представи доказателства от други дружества от

51. Предвид изложеното считам, че когато износител не съхрани надлежните документи, удостоверяващи статута на произход на съответните стоки, въпреки правноустановено задължение в този смисъл, и така постави митническите органи в невъзможност да приведат необходимите доказателства, че отнасящите се до стоките сертификати за движение EUR.1 са били издадени въз основа на вярно или невярно представяне на фактите от страна на износителя съгласно член 220, параграф 2, буква б), трета алинея от Митническия кодекс, то задълженото за заплащане на митото лице не може да се ползва от принципа на оправданите правни очаквания, предвиден в член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Митническия кодекс, като просто твърди, че е възможно някои от стоките да отговарят на правилата за произход. Когато не е налице непреодолима сила, това лице трябва да представи доказателства, които удостоверяват, че съответните стоки отговарят на правилата за произход.

32 — „[Т]оест текстилните продукти, етикетите и/или подобни допълнителни аксесоари за изработването/завършването на облекла, машините и резервните части [...]“.

33 — От протокола е видно, че всички дружества от групата Afasia се притежават от едни и същи две физически лица.

VI — Заключение

52. Предвид изложеното предлагам на Съда да даде следния отговор на въпросите, поставени от Bundesfinanzhof (Германия):

1. В съответствие с член 32, параграф 7 от Протокол № 1 към приложение V към Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (наричани „страните от АКТБ“), от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону на 23 юни 2000 година, Комисията има право да извърши последваща проверка на доказателствата за произход в държавата износител от АКТБ, при условие че съответната страна от АКТБ се погрижи или покани Комисията да извърши последващата проверка от нейно име и ясно посочи в писмен документ — съдържащ подписа на лице, което явно разполага с правомощията да обвърже страната от АКТБ, и датата на подписването, — че удостоверява и следователно приема за свои резултатите от тази проверка. Комисията може да съобщи резултатите на митническите органи на държавата членка вносител.
2. Когато износител не съхрани надлежните документи, удостоверяващи статута на произход на съответните стоки, въпреки правноустановено задължение в този смисъл и така постави митническите органи в невъзможност да приведат необходимите доказателства съгласно член 220, параграф 2, буква б), трета алинея от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (наричан „Митническият кодекс“), че отнасящите се до стоките сертификати за движение EUR.1 са били издадени въз основа на вярно или невярно представяне на фактите от страна на износителя, то задълженото за заплащане на митото лице не може да се ползва от принципа на оправданите правни очаквания, предвиден в член 220, параграф 2, буква б), втора и трета алинея от Митническият кодекс, като просто твърди, че е възможно някои от стоките да отговарят на правилата за произход. Когато не е налице непреодолима сила, това лице трябва да представи доказателства, които удостоверяват, че съответните стоки отговарят на правилата за произход.